

מדינת ישראל
ועדות המשמעת – משרד הבריאות בירושלים

תיק בד"מ 2/3/23

תאריך: 17.05.2023

לכבוד
מ"מ שר הבריאות
חה"כ יואב בן צור

ועדה לפי סעיף 47 לפקודת רופאי השיניים [נוסח חדש] התשל"ט-1979

בפני חברי הועדה:

דר' תהאני זועבי – יו"ר, נציגת המנהל הכללי
דר' דורון חיים – נציג הסתדרות רופאי השיניים
עו"ד משה ארד – נציג היועץ המשפטי לממשלה

הקובל:

המשנה למנהל הכללי משרד הבריאות
ע"י ב"כ עוה"ד תומר דגני חנית
לשכת התביעה המשמעית במשרד הבריאות

נ ג ד

הנקבל:

דר' מחמוד מסאלחה
ע"י ב"כ עוה"ד חאלד מסאלחה
טל' 0544536600

דין וחשבון לפי סעיף 48(ג)

לפקודת רופאי השיניים [נוסח חדש] התשל"ט-1979

1. בתאריך 28.02.2023 הגיש הקובל כתב קובלנה (להלן: "הקובלנה") נגד הנקבל לפיו גילה התנהגות בלתי הולמת רופא שיניים כאמור בסעיפים 45(1) ו-7 לפקודת רופאי השיניים [נוסח חדש] התשל"ט-1979 (להלן: "הפקודה") וכן בהפרת הוראת סעיפים 17-18 לחוק זכויות החולה התשנ"ו 1996.

2. פרטי הקובלנה

א. ברקע לקובלנה, תלונת גב' XXXX XXXX לפיה הטיפול שקיבלה אצל הנקבל לא צלח ואף גרם לנזקים. יש לציין כי טענות אלה אינן מהוות חלק מכתב הקובלנה ולפיכך וכבר בשלב זה יש לומר כי הוועדה לא התייחסה אליהן.

ב. ביום 23.02.2022 וכתוצאה מתלונת המתלוננת, שלחה ד"ר שלומית זלצמן, הממונה על תלונות ברפואת השיניים במשרד הבריאות, העתק התלונה לנקבל וכן דרישה למתן תגובתו כולל רשומה רפואית, ותוכנית הטיפול, הרשומה הטיפולית וצילומי רנטגן. הנקבל לא נענה לפנייה זו של ד"ר זלצמן.

ג. ביום 14.03.2022 נשלחה תזכורת נוספת לנקבל וגם עליה לא הגיב כנדרש.

ד. ביום 01.05.2022 נשלח שוב מכתב תזכורת ואף נערכה שיחת טלפון עם הנקבל אך ללא הועיל.

ה. בימים 13.06.22 ו- 08.08.2022 נשלחו שוב תזכורות לנקבל (באמצעות ה"ווטסאפ" העסקי של מרפאתו וגם אלו לא נענו).

ו. ביום 14.11.2022 נערכה שיחת הבהרה עם הנקבל ובה הובהר לנקבל כי עליו להעביר לנציבות את הרשומות הרפואיות ובמסגרת זו התחייב להעבירן מיידית.

ז. למרות האמור לא הועברו הרשומות ובימים 15.11.2022 ו- 03.01.2023 נשלחו תזכורות נוספות עליהן לא הגיב הנקבל.

ח. משלא נתקבלה כל תגובה כאמור הוגשה קובלנה זו ועד למועד הגשתה לא המציא הנקבל את הרשומות כפי שנתבקש וכפי שהתחייב לעשות.

ט. לנוכח האמור, כך לפי הקובלנה, גילה הנקבל התנהגות שאינה הולמת רופא שיניים כאמור בסעיף 45(1) לפקודה וכן כי הפר את הוראות סעיפים 17-18 לחוק זכויות החולה.

3. הועדה

חברי הועדה: ד"ר תהאני זועבי - יו"ר, ד"ר דורון חיים - חבר ועו"ד משה ארד - חבר, מונו ע"י מ"מ שר הבריאות לדון בקובלנה.

4. הדיון

א. ביום 10.05.2023 התקיים הדיון הראשון ולדיון זה התייצב הנקבל עם בא כוחו עוה"ד חאלד מסאלחה אשר מיד עם תחילת הדיון הודיע כי הוא מודה בכל הקשור לאי העברת הרשומות לנציבות.

ב. מגד טען ב"כ הנקבל כי מעולם לא קיבל כל דרישה להעברת הרשומות למתלוננת או לבא כוחה. עוד הוסיף ב"כ הנקבל כי מכתבו של ב"כ המתלוננת התמצה בכך שהנקבל נדרש לבצע תיקונים בתותבות או להתקין חדשות או להשיב למתלוננת את כספה לעניין זה ציטט ב"כ הנקבל את האמור במכתבו של ב"כ המתלוננת כדלקמן:

"הגברת XXX מילאה את ידי לפנות אליך בעניין כדלקמן. הגברת XXX הגיעה אליך לטיפול בחודש אוגוסט 2021. באותו מעמד שילמה הגברת XXXX במזומן 6000 ₪. מאז התקנת השיניים התותבות, בחניכיים העליונים והטיפול בחניכיים התחתונות – לא יכולה הגברת XXXX לאכול ולעשות שימוש בתותבות שהותקנו. כפי שנמסר לנו על ידי הגברת XXX, גם הטכנאי הודה באי תקינות התותבות. הגברת XXXX, אישה קשת יום, אשר חסכה את הכסף כדי להרכיב שיניים לשימוש בגילה, אשר על כן, נא לבחון התקנת תותבות חדשות, מותאמות ומתאימות לגילה בשני חלקי הפה, כדי להימנע מהצורך בפנייה לערכאות והוצאות משפטיות".
(עמ' 38-39 לפרוטוקול מיום 10.05.2023).

ג. מעדותה של ד"ר זלצמן בפני הוועדה עולה כי הנקבל אכן נמנע מלהעביר את הרשומה לנציבות אף שהתחייב לכך בישיבת ה"זום" מיום 14.11.2022.

ד. ב"כ הקובל בחר שלא להעיד את המתלוננת או בא כוחה באשר לדרישה לקבלת הרשומה הרפואית.

ה. מעדותו של הנקבל בפני הוועדה עולה כי אכן לא המציא את הרשומות במועדים שנדרשו או במועד שהבטיח להמציאם לנציבות.

ו. לנקבל הסברים באשר לאי העברת הרשומות במועד ובהם מעבר המרפאה לכתובת אחרת, העברת הרשומות מרישום בכתב יד לרשומות דיגיטליות, נישואי הנקבל, חוסר השליטה בשפה העברית ואי הבנה כי קיימת חובה שכזו ובצידה סנקציה.

ז. בעקבות הודאתו של הנקבל באמצעות בא כוחו בעבירה המיוחסת לו לפי הודאתו כלומר בעבירה על סעיף 45(1) לפקודה ההמליצה הוועדה בעמ' 65 ש' 11-12 על הרשעתו באותה עבירה.

ח. משלא הובאו ראיות בדבר הפרת הוראת סעיף 18 לחוק זכויות החולה ומשהקריא ב"כ הנקבל את מכתבו של ב"כ המתלוננת לנקבל וממנו ניתן ללמוד כי אין בו כל דרישה ו/או בקשה לקבלת המרשם הרפואי לא ניתן להרשיעו בעבירה על סעיף 18 לחוק זכויות החולה.

ט. אין גם ללמוד מהאמור בפרוטוקול "שיחת ההבהרה בעניינו (כך במקור מ.א.) של גב' XXXX XXX כי הנקבל אכן הודה שקיבל דרישה להעברת הרשומה לידי המתלוננת. מתוך הדברים באותו פרוטוקול ניתן ללמוד בוודאות כי הנקבל לא הבין נכון את הנאמר לו הואיל ושליטתו בשפה העברית אינה מלאה. כל שטען הנקבל הוא כי אכן קיבל דרישה להשבת כספים ועל כך חזר לאורך כל הדיון. יש לזכור כי הדברים אכן נתמכו בציטוט מכתבו של ב"כ המתלוננת (ראה ס"ק ב' לעיל).

י. הואיל והקובל מודה בעמ' 15 לפרוטוקול מיום 10.05.2023 כי הרשומות אכן הועברו בסופו של דבר (לאחר הגשת הקובלנה) וכדבריו בעמ' 55 לפרוטוקול "נכון, ורק כשהוא קיבל את הקובלנה אז הוא מסר את הרשומה הרפואית". הרי שגם באשר לאישום בדבר הפרת הוראת סעיף 17 לחוק זכויות החולה אין על מה לסמוך שהרי הרשומה קיימת ונמסרה כאמור. לפיכך אין מקום לטענה כי הנקבל לא הכין רשומה.

יא. לאור האמור אנו ממליצים לזכות את הנקבל בעבירות המשמעת המיוחסות לו בקשר לסעיפים 17-18 לחוק זכויות החולה.

5. טיעוני הצדדים לאמצעי משמעת

א. טיעוני הקובל

1. אין מחלוקת כי הנקבל קיבל דרישות חוזרות ונשנות להעברת הרשומה הרפואית ולא העבירה.
2. בהתנהגותו זו של הנקבל יש לראות זלזול מתמשך של הנקבל בחוק ובמשרד הבריאות.
3. תכלית העברת הרשומות וקיומן היא שמירה על שלום הציבור ורמת תפקודו של הרופא.
4. הנקבל לא הפנים את חומרת מעשיו.
5. הנקבל לא דובר אמת הואיל והטענה שאינו שולט היטב בשפה העברית אינה נכונה וכי לא ניתן להסתתר מאחורי טענה זו.
6. הנקבל טוען כי במהלך שיחת ההבהרה לא הוזכר שאם לא יעביר את הרשומות יהיה צפוי לסנקציות הקבועות בחוק. טענה זו רק מחמירה את מצבו של הנקבל הואיל וניתן ללמוד מכך שאילו ידע הנקבל שיש חובה ואין אחריה סנקציה הרי שלא היה מבצע את החובה. לנוכח האמור מדובר בעבירה חמורה שיש בה כאמור זלזול רב ברשויות ולפיכך מבקש להטיל על הנקבל אמצעי משמעת של התליית רישונו לתקופה של 6 חודשים.

ב. טיעוני ב"כ הנקבל

1. הנקבל לא הבין היטב את שנדרש ממנו בשל שליטתו החלשה בשפה העברית.
2. הנקבל לא הוזכר שעליו להמציא את הרשומות מיידית שאם לא כך ייחשב כעובר עבירת משמעת.
3. הנקבל העביר את מרפאתו מכתובת לכתובת ולפיכך לא יכול היה לבצע את שנדרש ממנו מיידית בשל העובדה שכל המסמכים היו בארגזים דבר שדרש זמן רב.
4. הנקבל לא יכול היה לבצע את שנדרש ממנו על אף התחייבותו וזאת בשל חתונתו.
5. הנקבל כן הפנים את התנהגותו והתחייב שלא לחזור עליה שוב.
6. לנקבל זו עבירת המשמעת הראשונה ובעבר לא הייתה לו כל עבירת משמעת.
7. החלטות של שר הבריאות בקובלות אחרות מצביעות על אמצעי משמעת פחותים בהרבה מהאמצעי המבוקש על ידי ב"כ הקובל כאשר מדובר גם בעבירות חמורות יותר. לפיכך מבקש ב"כ הנקבל להמליץ על אמצעי משמעת של "נזיפה".

6. המלצת הועדה

- א. בפתח הדברים ראוי לציין כי מעשי הנקבל ומחדליו אינם מקובלים וכי על רופא שיניים החובה להיות בקשר ובשיתוף פעולה עם משרד הבריאות וכמובן שעליו לכבד את החובה להעביר למשרד את הרשומות הרפואיות ככל שיתבקש ותוך זמן סביר.
- ב. יתרה מכך, יש לזכור כי המדובר באמצעי של משרד הבריאות לנטר את אופן וטיב הטיפול הניתן למטופל וכן כדי לבדוק אם אכן עומד הרופא בסטנדרטים הנדרשים ממנו ככזה.
- ג. הנקבל הודה מיד בתחילת הדיון בעבירה לפיה לא העביר לנציבות את הרשומות כפי שנדרש. דבר שלמעשה קיצר את התמשכות הדיון והוצאות רבות.
- ד. מעיון בהחלטת כב' השר באמצעות כב' השופט בדימוס א. סטרשנוב, במקרים אחרים, ניתן אכן ללמוד כי רף אמצעי המשמעת במקרים דומים לאלו של הנקבל ואף חמורים מאלו נמוך במידה מרובה מהאמצעי שנתבקש ע"י ב"כ הקובל.

1. בעניינה של ד"ר אולגה רודנקו שם נמנעה הרופאה מלהעביר רשומות החליט כב' השופט לקבל את המלצת ועדת המשמעת ולהסתפק בנזיפה. יש לזכור כי באותו עניין קבע כב' השופט בהחלטתו כי הנקבלת **סירבה באופן עיקש להגיב** פעמים רבות לרשויות שדרשו את תגובתה.

2. בעניין ד"ר חסן מוך אימץ כב' השופט סטרשנוב את המלצת הועדה להטיל על הנקבלת אמצעי משמעת של נזיפה. במקרה זה הוגשה כנגד הנקבלת תלונה על טיפול רשלני בשיניה של המתלוננת. בקובלנה שהוגשה נגדו הואשם בכך **ש"גילה חוסר יכולת ורשלנות חמורה במילוי תפקידו כמורשה לריפוי שיניים"** וגם בכך **ש"לא תיעד בצורה מסודרת ומלאה ברשומה רפואית את פרטי הטיפול"**. בעקבות הגשת הקובלנה הגיעו הצדדים להסדר טיעון לפיו יעתרו הצדדים לאמצעי משמעת של נזיפה. למותר לציין כי העבירות בהן הואשם הנקבלת במקרה זה היו חמורות לאין שיעור מאלה של הנקבלת בענייננו. ראשית יש לומר כי הנקבלת במקרה שבפנינו לא הואשם ברשלנות ו/או בטיפול לא נאות במתלוננת. שנית הוכח כי הנקבלת אכן תיעד ברשומה נאותה את הטיפול במתלוננת.

3. בעניין ד"ר נתן פורמן אשר הואשם בכך כי **הציג עצמו כפרופסור שלא כדין** הגיעו הצדדים להסדר טיעון לפיו יוטל על הנקבלת אמצעי משמעת של נזיפה. כב' השופט סטרשנוב אימץ את המלצת ועדת המשמעת אשר קיבלה את הסדר הטיעון.

4. בעניין ד"ר אברהם טולדו הגיעו הצדדים להסדר טיעון לפיו יוטל על הנקבלת אמצעי משמעת של נזיפה. הועדה קיבלה הסדר זה וכך אף המליצה. כב' הש' זיילר ז"ל אימץ את ההמלצה.

במקרה זה **הזניח הנקבל מטופל לאחר שעקר לו שן**. למרות שהנקבל ידע כי המטופל סובל מבעיות קרישה, לא המתין עד להפסקת הדימום ועזב את המרפאה. **הדימום לא פסק והמטופל הובהל לביה"ח ואושפז למשך שלושה ימים**. גם במקרה זה אין להשוות בין חומרת העבירה שיוחסה לנקבל לבין חומרת העבירה במקרה שבפנינו.

יש לציין כי מלבד ההחלטות שהובאו לעיל, קיימות החלטות רבות ונוספות המצביעות על מגמה דומה. לא אחת ציינו כי יש ככל הנחת לקיים אחידות באמצעי המשמעת המוטלים על נקבלים שונים. אין מקום לדעתנו להטיל על הנקבלת אמצעי משמעת החורג מאמצעי המשמעת שהוטלו על נקבלים אחרים שאף עברו עבירות משמעת חמורות יותר ולמרות זאת אף **הסכים הקובל באמצעות בא כוחו להסדרי טיעון כאמור**. הטלת אמצעי משמעת כמבוקש ע"י ב"כ הקובל על העבירות נשוא קובלנה זו יביא למעשה לאי צדק לנקבל ואף לאכיפה בדרנית.

לאור האמור, אנו ממליצים להטיל על הנקבלת אמצעי משמעת של נזיפה.

